

**omgevingsdienst
HAAGLANDEN**

Bezoekadres
Zuid-Hollandplein 1
2596 AW Den Haag
Postadres
Postbus 14060
2501 GB Den Haag
T (070) 21 899 03
E toezicht@odh.nl
I www.odh.nl

AANTEKENEN

Grand Hôtel Amrâth Kurhaus B.V.
T.a.v. de bestuurder
Gevers Deynootplein 30
2586 CK DEN HAAG

Datum	Uw Brief	Ons Kenmerk	Afdeling	Contactpersoon
19 FEB. 2019	-	ODH-2019-00014674	Toezicht & Handhaving Milieu	
Bijlage(n)	Uw Kenmerk	Zaaknummer	Team	Telefoonnummer
1	-	00544121	T&H Bodem, Grondwater & Ontgroning	
Betreft				E-mail
last onder dwangsom, Gevers Deynootplein 30 te Den Haag				

Geachte bestuurder,

Bij brief van 18 januari 2019, kenmerk ODH-2019-00000727, hebben wij het voornemen geuit om een last onder dwangsom op te leggen. Deze brief hebben wij u gestuurd naar aanleiding van controles op 15 oktober 2018 en 23 november 2018 door toezichthouder van de Omgevingsdienst Haaglanden, uitgevoerd in relatie tot uw bodemenergiesysteem gevestigd op het adres Gevers Deynootplein 30 te Den Haag. Het doel van de controles was om na te gaan in hoeverre uw inrichting zich houdt aan de geldende milieuregels. Tijdens de controles is vastgesteld dat u een evaluatierapportage hebt ingediend op 27 juli 2017 over de jaren 2006 tot en met 2016, waarin echter geen maatregelen zijn opgenomen om de energetische onbalans in de bodem aan te pakken. Met deze brief zetten wij het op 18 januari 2019 geuite voornemen om in een besluit.

Onder het kopje 'Overtreding' is vermeld welk voorschrift u overtreedt. Onder het kopje 'Besluit' staat vermeld wat u moet doen of nalaten om te voorkomen dat u een dwangsom moet betalen en binnen welke termijn. Ook staat hier vermeld wat de consequentie is wanneer wordt geconstateerd dat de overtreding voortduurt. De begunstigingstermijn is de termijn waarbinnen wij u nogmaals in de gelegenheid stellen om de overtreding ongedaan te maken zonder dat u aan ons een dwangsom moet betalen.

Wettelijk kader

Wij hebben u bij besluit van 7 november 2005, kenmerk DGWM/2005/16183, een vergunning verleend ingevolge de toenmalige Grondwaterwet (thans: Waterwet) voor het jaarlijks onttrekken en retourneren via een zogenaamde monobron, met een warm filter in het tweede watervoerende pakket en een koud filter in het derde watervoerende pakket, van 175.000 m³ grondwater ten behoeve van de klimaatbeheersing van een hotel. U moet zich houden aan de daaruit voor u geldende voorschriften.

In het belang van een goede en democratische bestuursvoering passen wij de Wet openbaarheid van bestuur toe bij handhavingsbesluiten (artikel 8 van de Wet openbaarheid van bestuur).

Overtreding

Tijdens de controle is vastgesteld dat u de milieuwet- en regelgeving overtreedt. U dient aan de volgende artikelen en voorschriften te voldoen om deze overtreeding op te heffen:

- Vastgesteld is dat u een evaluatierapportage hebt ingediend op 27 juli 2017 over de jaren 2006 tot en met 2016, waarin echter geen maatregelen zijn opgenomen om de energetische onbalans in de bodem aan te pakken. In een plan van aanpak moet u aangeven met welke maatregelen en binnen welke termijn de grote hoeveelheid warmte in de bodem ongedaan wordt gemaakt. Hierdoor overtreedt u het gestelde in voorschrift 1 van de op 7 november 2005 verleende Waterwetvergunning, kenmerk DGWM/2005/16183, in samenhang met artikel 6.20, derde lid, van de Waterwet.

De van toepassing zijnde wet- en regelgeving en voorschriften treft u aan als bijlage.

Plan van aanpak

Een vergunning van uw bodeminstallatiesysteem is aangevraagd op basis van de levering van zowel warmte als koude. Een van de criteria voor vergunningverlening is dat er netto geen warmte in de bodem mag worden geloosd (bladzijde 8 van de Waterwetvergunning).

Bij de beoordeling van het Evaluatierapport 2006 tot en met 2016 van 4 juli 2017, kenmerk C20122205-0000100772, dat wij hebben ontvangen op 27 juli 2017, is geconstateerd dat uw bodemenergiesysteem een warmteoverschot in de bodem heeft gecreëerd, doordat er bijna geen sprake is geweest van warmtelevering voor het hotel (zie onder meer bladzijde 22 van het evaluatierapport). In de vergunningaanvraag is niet voorzien dat de onttrekking en retournering van grondwater tot een grote temperatuurverandering zou kunnen leiden en tot een heel ander thermisch invloedsgebied.

Met onze brief van 22 augustus 2017, kenmerk ODH-2017-00088780, hebben wij u verzocht om binnen drie maanden een plan van aanpak bij ons in te dienen met daarin de maatregelen die zullen worden genomen om de energetische balans te herstellen. Dit plan van aanpak hadden wij op 22 november 2017 moeten ontvangen. Met onze brief van 28 augustus 2018, kenmerk ODH-2018-00105400, hebben wij u opnieuw gewezen op de verplichting om een plan van aanpak in te dienen met daarin de maatregelen die zullen worden genomen om de energetische balans te herstellen.

Bevoegdheid

Wij hebben tot taak zorg te dragen voor bestuursrechtelijke handhaving ter zake van handelingen als bedoeld in artikel 6.4 van de Waterwet: het onttrekken of infiltreren van (grond)water ten behoeve van een bodemenergiesysteem. Dit vloeit voort uit artikel 8.1 van de Waterwet.

Wij merken u aan als degene die het in zijn macht heeft om de overtreeding te (doen laten) beëindigen en beëindigd te houden.

De bevoegdheid tot het opleggen van een last onder bestuursdwang is neergelegd in artikel 122 van de Provinciewet. Artikel 5:32 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) geeft de mogelijkheid om in plaats hiervan een last onder dwangsom op te leggen.

Zienswijze

Wij hebben u in de brief van 18 januari 2019 in de gelegenheid gesteld uw zienswijze kenbaar te maken. U hebt geen gebruik gemaakt van de mogelijkheid uw zienswijze kenbaar te maken.

Belangenafweging

Gelet op het algemeen belang dat gediend is met handhaving, zal in geval van overtreeding van een wettelijk voorschrift het bestuursorgaan dat bevoegd is om op te treden met een last onder bestuursdwang of een last

onder dwangsom, in de regel gebruik moeten maken van deze bevoegdheid. In gevallen waarin het bestuursorgaan de overtreder in bepaalde gevallen eerst waarschuwt en gelegenheid biedt tot herstel voordat het een handhavingsbesluit voorbereidt, dient het zich in beginsel te houden aan dit beleid. Dit laat echter onverlet dat slechts onder bijzondere omstandigheden van het bestuursorgaan mag worden gevergd, af te zien van handhavend optreden. Dergelijke omstandigheden kunnen zich voordoen als concreet zicht op legalisatie bestaat of als handhavend optreden zodanig onevenredig is in verhouding tot de daarmee te dienen belangen, dat behoort te worden afgezien van optreden in die concrete situatie.

De voornoemde overtreding kan niet worden gelegaliseerd. Van bijzondere omstandigheden die er toe leiden dat moet worden afgezien van handhavend optreden, is in uw situatie niet gebleken.

Besluit

Wij besluiten:

1. u te gelasten te voldoen aan voorschrift 1 van uw Waterwetvergunning van 7 november 2005 in samenhang met artikel 6.20, derde lid, van de Waterwet. Dit kunt u doen door een Plan van Aanpak op te stellen waarin is opgenomen met welke maatregelen de grote hoeveelheid warmte in de bodem ongedaan wordt gemaakt en binnen welke termijn de energetische balans wordt bereikt. Hiervoor kunt u gebruik maken van het e-mail adres toezicht@odh.nl;
2. de termijn waarbinnen aan het onder 1. gestelde moet zijn voldaan te stellen op twaalf weken na dagtekening van dit besluit;
3. u een dwangsom op te leggen van € 1.000,00 (zegge: duizend euro) per week dat niet wordt voldaan aan het gestelde onder 1. Het maximum van de te verbeuren dwangsommen is gesteld op € 5.000,00 (zegge: vijfduizend euro);
4. een geanonimiseerde versie van de integrale tekst van dit besluit te publiceren op de website van de Omgevingsdienst Haaglanden.

Indien na het verstrijken van de onder 2. gestelde termijn wordt geconstateerd dat de overtreding voortduurt, verbeurt u van rechtswege een dwangsom. Bij het bepalen van de termijn en de hoogte van de dwangsom hebben wij rekening gehouden met de aard en omvang van de overtreding.

Termijn

Het uitgangspunt van de begunstigingstermijn moet zijn dat deze niet wezenlijk langer mag worden gesteld dan noodzakelijk is om de overtreding ongedaan te maken. De termijn mag niet zo lang zijn dat het opgedogen gaat lijken.

Het uitgangspunt moet zijn dat u voldoende tijd krijgt om de overtreding ongedaan te maken zonder dat dwangsommen worden verbeurd. Een hersteltermijn is niet altijd vereist. Zo hoeft er geen hersteltermijn te worden gegeven wanneer er geen maatregelen hoeven te worden getroffen om de overtreding ongedaan te maken.

Wij hebben de termijn gesteld op twaalf weken omdat u dan voldoende tijd hebt om een Plan van Aanpak te laten opstellen waarin is opgenomen met welke maatregelen de grote hoeveelheid warmte in de bodem ongedaan wordt gemaakt en binnen welke termijn de energetische balans wordt bereikt.

Hoogte dwangsom

De opgelegde dwangsom heeft tot doel u te prikkelen om de overtreding uit eigen beweging te beëindigen. Om die reden is een inschatting gemaakt van de kosten die u moet maken om te voldoen aan de wettelijke eisen. De dwangsom staat hiermee in redelijke verhouding tot de aard, ernst en duur van de overtreding.

Betaling

Na elke overtreding moet u uit eigen beweging binnen zes weken de genoemde bedragen betalen. U kunt de bedragen overmaken op rekeningnummer NL 61 BNGH 0285 0105 73, ten name van Provincie Zuid-Holland, onder vermelding van 'last onder dwangsom' en de naam van uw inrichting.

Recidive

Wij wijzen u er met nadruk op dat, indien het maximale bedrag is verbeurd en de geconstateerde overtreding niet is opgeheven, een heroverweging plaatsvindt van het nu gekozen sanctiemiddel.

Strafrecht

Verder wijzen wij u er op dat bovengenoemde overtreding tevens een strafbaar feit is waarvoor strafvervolgning mogelijk is. De termijn die u in deze brief is gegeven om een einde te maken aan de overtreding, staat los van de bevoegdheid om over te gaan tot strafvervolgning.

Verzending

Om er zeker van te zijn dat u deze brief daadwerkelijk ontvangt, hebben wij deze brief aangetekend aan u verzonden en krijgt u ook een kopie per reguliere post.

Dit besluit treedt in werking op de dag na dagtekening van dit besluit.

Hebt u nog vragen? Neem dan contact op met de in het briefhoofd vermelde contactpersoon.

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen,

Directeur van de Omgevingsdienst Haaglanden

Bijlage(n):

- Wet- en regelgeving met kenmerk ODH-2019-00014725.

Afschrift:

- Grand Hôtel Amrâth Kurhaus B.V., t.a.v. , Gevers Deynootplein 30,
2586 CK Den Haag

Bezwaar

Bent u het niet eens met dit besluit? En bent u belanghebbende? Dan kunt u een bezwaarschrift indienen. Stuur uw bezwaarschrift, onder vermelding van 'Awb-bezwaar' in de linkerbovenhoek van de enveloppe, uiterlijk binnen 6 weken na de dag waarop dit besluit bekend is gemaakt naar:

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland, t.a.v. het Awb secretariaat, Postbus 90602, 2509 LP Den Haag.

In het bezwaarschrift moet het volgende staan:

- de naam en het adres van de indiener;
- de datum en handtekening;
- een duidelijke omschrijving van het besluit waartegen u bezwaar maakt (maak een kopie of noem het kenmerk);
- de argumenten voor het bezwaar.

Om uw bezwaar zo snel mogelijk af te kunnen handelen, verzoeken wij u ook uw telefoonnummer te vermelden.

Voorlopige voorziening

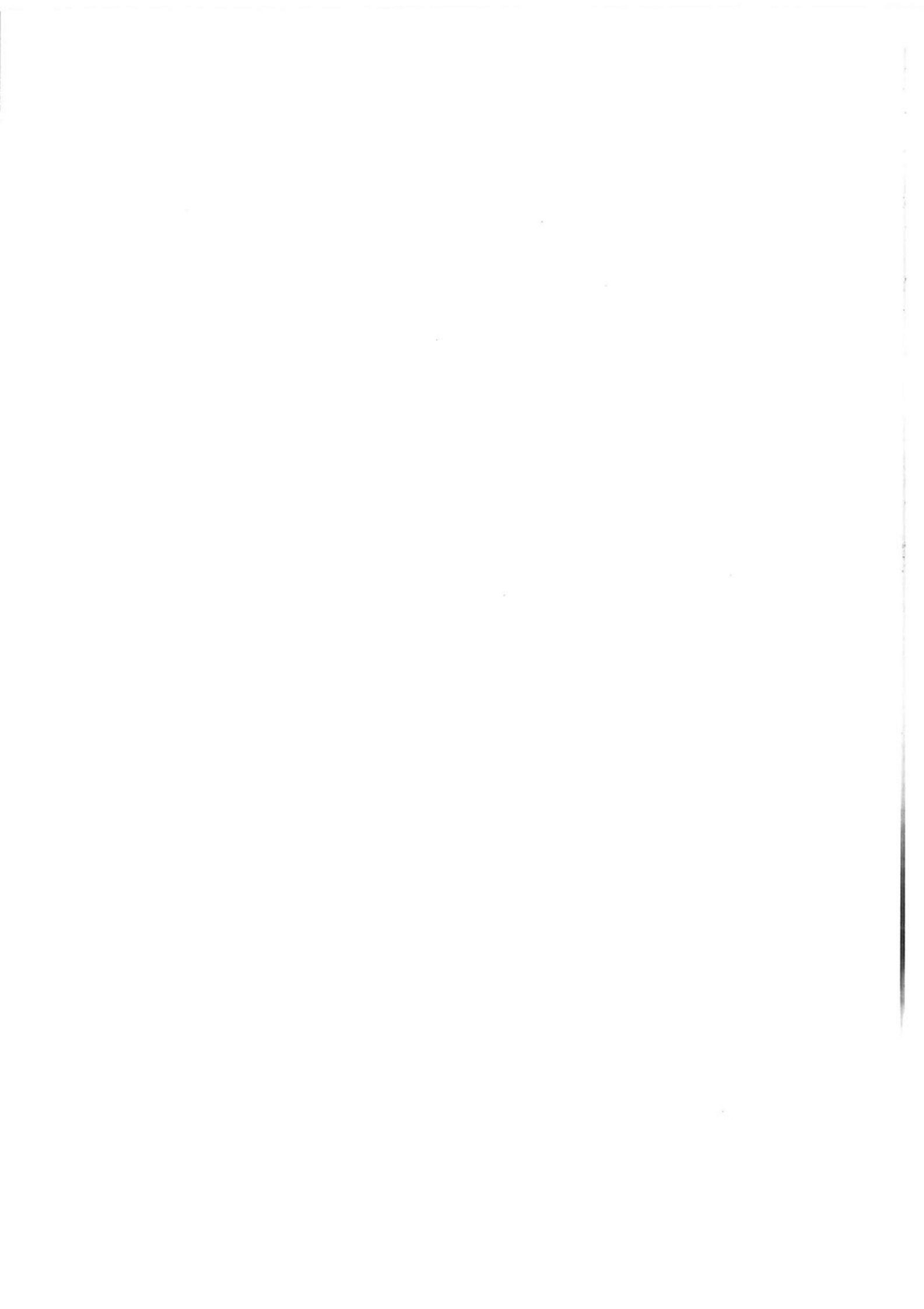
Bij spoedeisend belang is het mogelijk een voorlopige voorziening te vragen bij de Voorzieningenrechter van de Sector Bestuursrecht van de Rechtbank Den Haag, Postbus 20302, 2500 EH Den Haag. In dat geval moet u griffierecht betalen. U moet wel eerst een bezwaarschrift hebben ingediend.

Het is ook mogelijk om een verzoek om voorlopige voorziening digitaal bij de rechtbank in te dienen via het Digitaal loket bestuursrecht (<http://loket.rechtspraak.nl/bestuursrecht.aspx>). Voor het digitaal verzenden van het verzoek om voorlopige voorziening moet u beschikken over DigiD.

Wij verzoeken u een kopie van uw verzoek om voorlopige voorziening te sturen aan: Omgevingsdienst Haaglanden, afdeling Toezicht & Handhaving Milieu, Postbus 14060, 2501 GB Den Haag of via toezicht@odh.nl.

Informatie

Voor nadere informatie over de bezwaarschriftenprocedure verwijzen wij u naar de website: www.zuid-holland.nl.

Waterwet

Artikel 6.20 Waterwet

1. Aan een vergunning kunnen voorschriften en beperkingen worden verbonden. De aan de vergunning te verbinden voorschriften kunnen mede betrekking hebben op:
  - a. financiële zekerheidsstelling voor de nakoming van krachtens de vergunning geldende verplichtingen of voor de dekking van aansprakelijkheid voor schade, voortvloeiend uit door de vergunde handeling of het staken van die handeling veroorzaakte nadelige gevolgen voor het watersysteem;
  - b. het na het staken van de vergunde handeling wegnemen, compenseren of beperken van door de vergunde handeling of het staken van die handeling veroorzaakte nadelige gevolgen voor het watersysteem.
2. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kunnen nadere regels worden gesteld omtrent de aan een vergunning te verbinden voorschriften en beperkingen.
3. Gedragingen in strijd met de aan een vergunning verbonden voorschriften zijn verboden.

Waterwetvergunning van 7 november 2005, kenmerk DGWM/2005/16183

Voorschrift 1 Waterwetvergunning

De aanvraag van deze vergunning en de daarbijbehorende bijlagen maken deel uit van deze vergunning, tenzij in de bij deze vergunning behorende voorschriften anders is vermeld.

